

ОХРИДСКИ ПРОЛОГ, СВЕТОГ ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА ВЕЛИМИРОВИЋА ЗА

24. јун по јулијанском календару

1. **Рођење светог Јована Претече и Крститеља Господњег.** На шест месеци пре свога јављања у Назарету Пресветој Деви Марији велики Гаврил, архангел Божји, јавио се првосвештенику Захарију у храму Јерусалимском. Пре него што је објавио чудесно зачеће безмужне девице, архангел је објавио чудесно зачеће бездетне старице. Захарије не поверова одмах речима весника Божјег, и зато му се језик веза немилком, и остаде нем све до осмог дана по рођењу Јовановом. У тај дан скупише се сродници Захаријини и Јелисаветини ради обрезвања младенца и ради надевања имена. Па када упиташе оца, какво би име он желео дати сину, он, будући нем, написа, на дашчици: Јован. И у том часу одрешу му се језик, и он поче говорити. Дом Захаријин беше на висинама између Витлејема и Хеврона. По целом Израилју беше се разнео глас о појави ангела Божјег Захарији, о немилу овога и о одрешењу језика његовог у часу када написа име Јован. Глас о томе беше дошао и до Ирода. Зато Ирод, када посла да се покољу деца по Витлејему, упути људе у брдско обиталиште породице Захаријине, да убију и Јована. Но Јелисавета благовремено сакрије дете. Разјарен због овога цар Ирод посла целате у храм Захарији (јер се деси да Захарији опет беше чреда служења у храму Јерусалимском) да га убију. Између притвора и храма Захарија би убијен, а крв његова се усири и скамени на плочама, и оста тако као сталан сведок против Ирода. Јелисавета се сакрије са дететом у неку пештеру, где ускоро она премине. Младенац Јован оста у пустињи сам на старању Бога и ангела Божјих (в. 7. јануар ; 24. фебруар ; 25. мај; 29. август и 23. септембар).

2. **Свети Никита, епископ ремесијански.** Друг и врсник светог Павлина Нолског (в. 23. јануар). Изгледа да је био Словен, и као такав да је проповедао Јеванђеље међу Словенима у области нишко-пиротској. Какву је промену учинио свети Никита међу Словенима, најбоље показује песма, коју је свети Павлин певао Никити: „Каква промена! И како срећна! Дотле непроходне и кржаве горе скривају сада разбојнике, обраћене у монахе, питомце мира. Где беху обичаји зверова, тамо је сад лик ангела. Праведник се скрива у пећини, где је раније становао злотвор“. Столица светог Никите био је град

Ремесијан, под којим неки разумеју Пирот. Поред своје мисионарске службе свети Никита је написао и неколико књига, као шест књига о вери, књигу о палој девојци(која је многе побудила на покајање). Упокојио се свети Никита у V веку.

3. Свети мученуци Орентије, Фарнакије, Ерос, Фирмос, Фирмин, Кириак и Лонгин. Рођена браћа. Беху римски војници у време цара Максимијана. Када Римљани ратоваху против Скита за Дунавом, свети Орентије изађе на мегдан скитском голијату Мароту и уби га. Због тога сва римска војска приношаше жртве боговима, али Орентије са браћом изјави, да су они хришћани и да не могу приносити жртве глумим и немим идолима. Без обзира на њихове војничке заслуге, беху осуђени на прогонство у Каспијске пределе, но успут свих 7, један за другим, од глади и мука скончаше свој живот и преселише се у Царство Христово.

Чудом Божјим Јован у свет дође,
Ка 'но Исак Сарин и Аврамов,
Чудом Божјим оста у животу
Од крвава ножа Иродова
Нож промаши младенца Јована,
Не промаши оца Јованова:
Чудом Божјим Јован у пустињи
Одржи се тридесет година,
Слуги божјем – ангели пастири,
Сиротану – ангели чувари!
Расте Јован – јагње умиљато,
Да Јагњету Божијем послужи,
Да дан бео пре сунца објави,
Непознатог позна и прослави.
Завршетак великих пророка
И почетак Божјих апостола.
Ко Илија с Богом разговара
Ко апостол и љуби и кара,
Син чудесан првосвештеника,
Брат првенац Божјих мученика.

РАСУЂИВАЊЕ

Једна од разлика између красноречиве философије јелинске и вере хришћанске јесте у томе, што се философија јелинска да сва јасно речима изложити и читањем појмити, док вера хришћанска нити се да сва јасно речима изложити нити пак, још мање, само читањем појмити. При излагању вере хришћанске неопходан је и пример излагача, а при поимању и усвајању потребно је сем читања и вежбање читача. Кад је патријарх Фотије прочитао речи Марка Подвижника о Духовном Животу, он је приметио извесну нејасност код писца, за коју он мудро каже, да „не проиходи од тамноће излагања него од тога што истине, ту излагане, боље се схватају посредством вежбања (него посредством речи), и не могу бити објашњене само речима... И ово“, додаје велики патријарх, „није случај само код ових беседа нити само код овог јединог мужа, него код свију који су се трудили изложити подвижничке законе, страсти и упутства, која се боље разумеју из самог делања (вежбања).“

СОЗЕРЦАЊЕ

Да созерцавам чудесно распознавање старца Симеона Богопримца (Лк. 2, 27) и то:

1. како овај свети старац познаде духом нејачка Младенца као Господа и Месију, док заслепљени књижевници и свештеници не познаше Га ни онда када Он учини безбројна чудеса и објави нечувену мудрост,
2. како и моја душа, ако је заматорила у гресима, не може познати Господа.

БЕСЕДА

против злурадости

Кад падне непријатељ твој, немој се радовати, и кад пропадне, нека не игра срце твоје. (Приче Сол. 24, 17)

Човек је, немој се радовати паду његовом. Брат ти је, нека ти не игра срце, кад пропадне. Бог га је створио за живот, и Бог се не радује пропасти његовој. Не радуј се ни ти ономе што Бога жалости. Кад

човек пропада, Бог губи; зар да се ти радујеш губитку Створитеља свога, Родитеља свога? Зар кад ангели плачу, ти да се веселиш? Кад непријатељ твој падне, моли се Богу за њега, да га Бог спасе, и благодари Богу што ти ниси тако пао. Од истог сте материјала и ти и он, као два лонца из руку лончаревих. Ако се један лонац разбио, треба ли други да се смеје и радује. Гле, малени каменчић, који је разбио онај лонац, чека само нечију руку да га дигне, па да разбије и овај лонац. Од истог су материјала оба лонца, и малени каменчић може разбити стотину лонаца,

Кад се једна овца изгуби, треба ли да се радује остало стадо? Не, не треба да се радује. Јер гле, пастир оставља стадо и иде забринут да тражи овцу изгубљену. Губитак пастиров губитак је и стада. Зато не радуј се, кад непријатељ твој падне, јер се ни Пастир твој и његов, Господ Исус Христос, не радује паду његовом.

О Господе Исусе Христе, Пастиру Добри, изрини злурадост из срца наших, и место ње усади у срца наша сажалење и братољубље. Теби слава и хвала вавек. Амин.